

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย และ ข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ทราบความพึงพอใจของสถานประกอบการในอุตสาหกรรมบริการต่อคุณลักษณะของนักศึกษาโครงการสหกิจศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษาของไทยทั้ง 4 กลุ่มสถาบัน เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปเป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรให้สามารถผลิตบัณฑิตที่มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และสอดคล้องกับความต้องการของอุตสาหกรรมบริการ จากผลการวิจัยพบว่าสถานประกอบการมีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะของนักศึกษาโครงการสหกิจศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษาของไทยโดยรวมอยู่ที่ระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยที่ 3.34 จากระดับความพึงพอใจสูงสุดเท่ากับ 5 โดยสถานประกอบการในอุตสาหกรรมบริการมีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะของนักศึกษาโครงการสหกิจศึกษาจากมหาวิทยาลัยราชภัฏกับมหาวิทยาลัยของรัฐ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีระดับความพึงพอใจต่อคุณลักษณะของนักศึกษาโครงการสหกิจศึกษาจากมหาวิทยาลัยของรัฐสูงกว่ามหาวิทยาลัยราชภัฏเช่นเดียวกัน สถานประกอบการในอุตสาหกรรมบริการมีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะของนักศึกษาโครงการสหกิจศึกษาจากมหาวิทยาลัยของรัฐสูงกว่ามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล หากพิจารณาเปรียบเทียบตามกลุ่มสถาบันการศึกษา สามารถสรุปผลได้ดังนี้

(1) สถานประกอบการมีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะของนักศึกษาโครงการสหกิจศึกษาจากมหาวิทยาลัยราชภัฏในระดับมากในเรื่องการมีมนุษยสัมพันธ์ ความซื่อสัตย์ กริยามารยาท ความขยันหมั่นเพียร ความอ่อนน้อมถ่อมตน การทำงานร่วมกับคนอื่น และการเคารพกฎระเบียบขององค์กร ส่วนคุณสมบัตินั้นๆ มีความพึงพอใจในระดับปานกลาง

(2) สถานประกอบการมีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะของนักศึกษาโครงการสหกิจศึกษาจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ในระดับมากในเรื่องการมีมนุษยสัมพันธ์ ความซื่อสัตย์ กริยามารยาท ความอ่อนน้อมถ่อมตน การทำงานร่วมกับคนอื่น และการเคารพกฎระเบียบขององค์กร ส่วนคุณลักษณะอื่นมีความพึงพอใจปานกลาง

(3) สถานประกอบการมีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะของนักศึกษาโครงการสหกิจศึกษาจากมหาวิทยาลัยเอกชนในระดับมาก ในเรื่องบุคลิกภาพ ความมีมนุษยสัมพันธ์ ความซื่อสัตย์

ความเชื่อมั่นในตนเอง และการทำงานร่วมกับคนอื่น ส่วนคุณลักษณะอื่นๆ มีความพึงพอใจปานกลาง

(4) สถานประกอบการมีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะของนักศึกษาโครงการสหกิจศึกษาจากมหาวิทยาลัยของรัฐ ในระดับมากในเรื่องบุคลิกภาพ ความมีมนุษยสัมพันธ์ ความซื่อสัตย์ กิริยามารยาท ความรับผิดชอบ ความอ่อนน้อมถ่อมตน ความเชื่อมั่นในตนเอง การทำงานร่วมกับคนอื่น และการเคารพกฎระเบียบขององค์กร ส่วนคุณลักษณะอื่นๆ สถานประกอบการมีความพึงพอใจในระดับปานกลาง เราพบว่าคุณลักษณะโดยรวมของนักศึกษาโครงการสหกิจศึกษาทั้ง 4 กลุ่มสถาบัน ซึ่งเป็นคุณลักษณะที่สถานประกอบการมีความพึงพอใจในระดับมากมีเพียง 5 คุณลักษณะ คือ คุณลักษณะเรื่องความมีมนุษยสัมพันธ์ ความซื่อสัตย์ การมีกิริยามารยาท ความอ่อนน้อมถ่อมตน การทำงานร่วมกับคนอื่น และการเคารพกฎระเบียบขององค์กร หากจะพิจารณาโดยละเอียดในแต่ละกลุ่มสถาบันเราจะเห็นว่า คุณลักษณะเรื่องความรับผิดชอบมีปรากฏอยู่เฉพาะนักศึกษาจากมหาวิทยาลัยของรัฐ และคุณลักษณะความขยันหมั่นเพียรปรากฏอยู่เฉพาะนักศึกษาจากมหาวิทยาลัยราชภัฏเท่านั้น ซึ่งพอสรุปดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 5.1 คุณลักษณะของนักศึกษาโครงการสหกิจศึกษาที่สถานประกอบการพึงพอใจในระดับมากใน 4 กลุ่มสถาบันการศึกษา

คุณลักษณะ	มหาวิทยาลัย ราชภัฏ	มหาวิทยาลัย เทคโนโลยีราชมงคล	มหาวิทยาลัย เอกชน	มหาวิทยาลัย ของรัฐ
1. ความสามารถด้านภาษาอังกฤษ	-	-	-	-
2. ความสามารถทางด้านภาษาต่างประเทศอื่นๆ	-	-	-	-
3. ทักษะความรู้ด้านคอมพิวเตอร์	-	-	-	-
4. ทักษะความรู้ด้านวิชาชีพ	-	-	-	-
5. ความรู้ด้านวิชาการ	-	-	-	-
6. บุคลิกภาพ	-	-	✓	✓
7. มนุษยสัมพันธ์	✓	✓	✓	✓
8. ความซื่อสัตย์	✓	✓	✓	✓
9. กิริยามารยาท	✓	✓	-	✓
10. ความเป็นผู้นำ	-	-	-	-
11. ความคิดสร้างสรรค์	-	-	-	-
12. ความรับผิดชอบ	-	-	-	✓
13. การตรงต่อเวลา	-	-	-	-
14. ความขยันหมั่นเพียร	✓	-	-	-

ตารางที่ 5.1 คุณลักษณะของนักศึกษาโครงการสหกิจศึกษาที่สถานประกอบการพึงพอใจในระดับมาก
ใน 4 กลุ่มสถาบันการศึกษา (ต่อ)

คุณลักษณะ	มหาวิทยาลัย ราชภัฏ	มหาวิทยาลัย เทคโนโลยีราชมงคล	มหาวิทยาลัย เอกชน	มหาวิทยาลัย ของรัฐ
15. ความอ่อนน้อมถ่อมตน	✓	✓	-	✓
16. ความเชื่อมั่นในตัวเอง	-	-	✓	✓
17. ความอดทน	-	-	-	-
18. การแก้ปัญหาเฉพาะหน้า	-	-	-	-
19. การทำงานร่วมกับคนอื่น	✓	✓	✓	✓
20. การเคารพกฎระเบียบขององค์กร	✓	✓	-	✓
21. ความสามารถในการควบคุมอารมณ์	-	-	-	-
22. การยอมรับความคิดเห็น	-	-	-	-

อย่างไรก็ตามเราพบว่าความพึงพอใจโดยรวมของสถานประกอบการต่อคุณลักษณะของนักศึกษาโครงการสหกิจศึกษาในแต่ละกลุ่มสถาบันยังอยู่ในระดับปานกลาง แม้จะมีความพึงพอใจในระดับมากในบางคุณลักษณะก็ตาม

ผลจากการวิจัยยังพบว่าสถานประกอบการที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจการท่องเที่ยว มีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะของนักศึกษาโครงการสหกิจศึกษาสูงกว่าสถานประกอบการที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจการโรงแรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยสถานประกอบการที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจการท่องเที่ยวมีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะของนักศึกษาโครงการสหกิจศึกษาในเรื่องความสามารถทางด้านภาษาต่างประเทศอื่นๆ นอกเหนือจากภาษาอังกฤษ กริยามารยาท ความเป็นผู้นำ ความคิดสร้างสรรค์ ความรับผิดชอบ ความอดทน การเคารพกฎระเบียบขององค์กร ความสามารถในการควบคุมอารมณ์ และการยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น ขณะที่สถานประกอบการที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจการโรงแรม มีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะของนักศึกษาโครงการสหกิจศึกษาในแต่ละด้านอยู่ในระดับปานกลางถึงมาก ยกเว้นคุณลักษณะเรื่องความสามารถทางด้านภาษาต่างประเทศอื่นๆ นอกเหนือจากภาษาอังกฤษที่มีความพึงพอใจน้อย

5.2 การทดสอบสมมติฐาน

ผลจากการวิจัยยืนยันสมมติฐานที่ตั้งไว้ในข้อที่ 1 คือ สถานประกอบการในอุตสาหกรรมบริการ มีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะของนักศึกษาโครงการสหกิจศึกษาจากมหาวิทยาลัยของรัฐในระดับที่สูงกว่ากลุ่มสถาบันการศึกษอื่นๆ โดยมีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะของนักศึกษา

โครงการสหกิจศึกษาจากมหาวิทยาลัยของรัฐแตกต่างกับมหาวิทยาลัยราชภัฏ และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แต่ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญกับมหาวิทยาลัยเอกชน นอกจากนี้ผลการวิจัยยังยืนยันสมมติฐานข้อที่ 2 กล่าวคือ สถานประกอบการที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจการท่องเที่ยว และธุรกิจการโรงแรม มีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะของนักศึกษาโครงการสหกิจศึกษาแตกต่างกัน โดยพบว่าสถานประกอบการที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจการท่องเที่ยวมีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะของนักศึกษาโครงการสหกิจศึกษาสูงกว่าสถานประกอบการที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจการโรงแรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

5.3 ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

ผลจากการศึกษาแสดงให้เห็นว่าสถานประกอบการในอุตสาหกรรมบริการมีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะของนักศึกษาโครงการสหกิจศึกษาโดยรวมในระดับปานกลางทุกกลุ่มสถาบัน ดังนั้นสถาบันการศึกษาทั้ง 4 กลุ่มสถาบัน จึงควรมีการพัฒนาปรับปรุงระบบการเรียนการสอน เพื่อให้นักศึกษาโครงการสหกิจศึกษาโดยเฉพาะนักศึกษาในสาขาวิชาการ โรงแรมและการท่องเที่ยว หรือสาขาที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจการบริการให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ต่อไป

1. สถาบันอุดมศึกษาแต่ละกลุ่ม ควรส่งเสริมให้นักศึกษากำหนดเป้าหมายอาชีพของตน ตั้งแต่เริ่มเข้าศึกษาโดยมีกระบวนการแนะแนวอาชีพให้ข้อมูลข่าวสารด้านอาชีพ รวมทั้งการทดสอบความถนัดทางด้านวิชาชีพต่างๆ เพื่อช่วยให้นักศึกษาได้ทราบศักยภาพของตน และช่วยให้นักศึกษาได้เลือกฝึกฝนปฏิบัติงานด้านวิชาชีพในสถานประกอบการตามศักยภาพและความถนัดของตน ซึ่งจะช่วยให้ นักศึกษาได้งานที่ตนชอบและมีความเจริญก้าวหน้าในสายอาชีพ

2. สถาบันอุดมศึกษาแต่ละกลุ่ม ควรมีการทบทวนคุณลักษณะของบัณฑิตในเชิงปรัชญาของสถาบัน โดยเฉพาะในสาขาที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมบริการ โดยเฉพาะคุณลักษณะด้านความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศ

3. ควรมีการศึกษาและพัฒนากระบวนการเรียนการสอน และจัดสภาพแวดล้อมของแต่ละสถาบันเพื่อให้สามารถผลิตบัณฑิตที่มีคุณลักษณะตรงตามประเภทของตลาดแรงงานในสาขานั้นๆ

4. สถาบันอุดมศึกษาแต่ละแห่งควรส่งเสริมให้คณาจารย์ทำวิจัยอย่างต่อเนื่อง และนำผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องในเรื่องคุณลักษณะของบัณฑิตไปพัฒนาหลักสูตร พัฒนาระบบการเรียนการสอน รวมทั้งควรมีการฝึกอบรมในเรื่องการเรียนการสอนให้แก่คณาจารย์ต่อไป

5.4 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการสำรวจความพึงพอใจต่อคุณลักษณะของนักศึกษาโครงการสหกิจศึกษาในสถานประกอบการประเภทอื่นๆ อย่างใดอย่างหนึ่งโดยเฉพาะ เช่น ธุรกิจสายการบิน ศูนย์ประชุมนานาชาติ บริษัทขายตัวเครื่องบิน เป็นต้น เพื่อให้ทราบข้อมูลและมีแนวทางในการพัฒนาคุณลักษณะของบัณฑิตให้สอดคล้องกับความต้องการของธุรกิจนั้นๆ โดยเฉพาะ
2. เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้ได้ศึกษาเฉพาะนักศึกษาจาก 4 กลุ่มสถาบันการศึกษา จึงอาจศึกษาคุณลักษณะของนักศึกษาโครงการสหกิจศึกษาในระดับต่ำกว่าระดับอุดมศึกษา เช่นในระดับอนุปริญญา หรือระดับอาชีวศึกษา เป็นต้น
3. ควรมีการศึกษาค้นคว้าและเก็บข้อมูลในเรื่องดังกล่าวจากผู้ใช้บริการ ซึ่งได้รับการบริการจากบัณฑิตโดยตรงอีกทางหนึ่งด้วย
4. ควรมีการศึกษารูปแบบการเรียนการสอนของนักศึกษาจากมหาวิทยาลัยทั้ง 4 กลุ่มสถาบัน เพื่อให้ทราบสาเหตุที่ทำให้คุณลักษณะของบัณฑิตมีความแตกต่างกันเพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาให้นักศึกษามีศักยภาพและคุณลักษณะตรงตามความต้องการของตลาดแรงงานในแต่ละอาชีพ ซึ่งจะสามารถลดอัตราว่างงานของบัณฑิตลงได้